

3. Private fællesveje på matrikelkortet

Reglerne i kapitel 3 i bekendtgørelsen vedrører private fællesvejes registrering på matrikelkortet og adgangsforholdene ved udstykning, matrikulering og arealoverførsel. Reglerne angår privatretlige forhold med hensyn til vejadgang og har sammenhæng med kravet i udstykningslovens § 18, stk. 2, hvorefter vejadgang ad privat fællesvej til offentlig vej for en samlet fast ejendom og særskilt beliggende arealer heraf, skal optages på matrikelkortet. Reglerne har forbindelse med reglerne i lov nr. 143 af 13. april 1938 om private vejrettigheder med senere ændringer (vejrettighedsloven). Reglerne sigter derudover på at undgå, at en vej på matrikelkortet slettes, hvis der er tinglyst vejret, og på at undgå, at matrikelkortets angivelse af en vej kommer i strid med en tinglyst vejret. Reglerne er endeligt koordineret med reglerne i privatvejsloven §§ 72 og 78, vedrørende kommunalbestyrelsens beslutning om nedlægning og omlægning af vej og efterfølgende berigtigelse på matrikelkortet. Men forbindelsen til vejlovgivningen tilgodeses i øvrigt først og fremmest gennem udstykningslovens § 20 og bekendtgørelse om udstykningskontrollen.

Ved "adgang" i udstykningslovens § 18 forstås en ret til færdsel ud på offentlig vej eller ret til færdsel ad privat fællesvej til offentlig vej. Optagelsen af vej på matrikelkortet efter reglerne i kapitel 3 er udtryk for en stedfæstelse af vejadgange til en samlet fast ejendom eller særskilt beliggende arealer heraf. I overensstemmelse med forståelsen af "adgang" i udstykningsloven er optagelse af vejen på matrikelkortet også udtryk for, at der på tidspunktet for optagelsen af vejen eksisterer en vejret.

Vejretten til en vej optaget på matrikelkortet efter reglerne i kapitel 3, kan være fortrængt efterfølgende ved frihedshævd eller ekstinktion, selvom vejen ikke er blevet slettet på matrikelkortet. Vejrettighedsloven giver en vis sikring mod, at vejret til en privat fællesvej optaget på matrikelkortet bliver fortrængt. I henhold til vejrettighedslovens § 1 er private adgangsveje, der er vist på matrikelkortet sikret imod, at adgangsretten fortrænges af senere erhververe af rettigheder over ejendommen, når vejen er den eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en del af en ejendom, og vejen på matrikelkortet har en beliggenhed og bredde, som i det væsentlige svarer til forholdene i marken. Optagelsen af en vej på matrikelkortet, der er den eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en særskilt beliggende del heraf fungerer således som en selvstændig sikringsakt og undtagelse til tinglysningslovens § 1. Om vejrettighedsloven giver en tilsvarende sikring mod fortrængning af adgange ad sti optaget på matrikelkortet, ses ikke afgjort i offentlig retspraksis. Efter vejrettighedslovens ordlyd regulerer loven alene veje.

Tinglysning af en vejret har imidlertid selvstændig betydning som sikringsakt. Dels sikrer tinglysning imod, at vejretten bliver fortrængt af rettigheder stiftet tidsmæssigt inden vejen blev optaget på matrikelkortet, og dels fungerer tinglysning som den eneste sikringsakt for veje, som ikke er den eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en del heraf. Endeligt supplerer tinglysning reglerne i kapitel 3, idet vejen herefter ikke kan slettes, indsnævres eller omlægges på matrikelkortet i strid med et tinglyste dokument.

Reglernes anvendelsesområde

Anvendelsesområdet for reglerne i kapitel 3 fremgår af bekendtgørelsens § 9. Reglerne finder anvendelse på private fællesveje. I privatvejslovens § 10 er defineret, hvad der forstås ved en "privat fællesvej". En privat fællesvej fungerer som et færdselsareal for anden ejendom end den, vejen fører over, når ejendommene ikke har samme ejer.

Reglerne i kapitel 3 finder også anvendelse på en vej, der er ikke er defineret som en privat fællesvej, fordi ejendommene, der opnår vejadgang, stadig ejes af vejejer, men hvor vejen er bestemt til fremtidig anvendelse som privat fællesvej. Vejen får status som privat fællesvej, når den påtænkte overdragelse af ejendomme, som opnår adgang, er gennemført. Selvom vejen ikke aktuelt har status som privat fællesvej, skal vejen optages på matrikelkortet, når der opstår ejendomme eller særskilt beliggende arealer heraf, som opnår adgang til offentlig vej ad vejen, idet udstykningslovens § 18, stk. 2, med ordene "skal ske" også har sigte på en fremtidig afståelse til en ny ejer. Typesituationen er frasalg af udstykkede grunde, der opnår vejadgang ad en eksisterende privat vej. Når bekendtgørelsens § 9 bestemmer, at kapitel 3 finder anvendelse på arealer bestemt til fremtidig anvendelse som privat fællesvej, "*uanset om vejen er anlagt eller ej*" betyder det, at vejen kan optages, når ejeren i den matrikulære sag har erklæret, hvilke arealer vejen skal være vejadgang for, men det betyder ikke, at en vej kan optages på matrikelkortet alene på grundlag af et vejudlæg. For at vejudlægget kan optages på matrikelkortet, skal der være tildelt vejret af vejejer eller af kommunalbestyrelsen efter privatvejsloven. Et vejudlæg giver i sig selv ikke vejret til en anden ejendom, som et vejudlæg fører hen til, herved nærmere neden for afsnit 3.3.1.

Reglerne i bekendtgørelsens § 3 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse på private fællesstier, som disse er defineret i privatvejsloven.

Ikke-udskilt offentlig vej optages ikke på matrikelkortet. Reglerne i bekendtgørelsens kapitel 3 finder ikke anvendelse på disse veje. I de tilfælde, hvor en ikke-udskilt offentlig vej tidligere er blevet optaget på matrikelkortet, kan vejen ikke omlægges, indsnævres, udvides eller forlænges på matrikelkortet, medmindre det sker i forbindelse med vejens udskillelse. I de tilfælde, hvor en offentlig vej ikke fremgår af matrikelkortet, og vejmyndigheden ikke ønsker vejen udskilt på det givne tidspunkt, kan vejens status dokumenteres på anden vis, fx på målebladet, eller ved at landinspektøren indsender et kortbilag fra den Centrale Vej- og Stifortegnelse (CVF), der viser, at adgangskravet til offentlig vej er opfyldt. En ikke-udskilt offentlig vej på matrikelkortet kan slettes, herunder forkortes, når vejmyndigheden erklærer, at vejen er en offentlig vej.

3.1. Registreringen i matriklen

Private fællesveje er almindeligvis indtegnet på matrikelkortet som en del af de matrikelnumre, vejene fører over. En del private fællesveje udgør et helt matrikelnummer, og vejarealet er således helt afgrænset af skel.

I forbindelse med matrikulerings- og nymålingsarbejder i ældre tid er nogle private fællesveje (i købstæder og landsbyer) matrikulært registreret ved en litrabetegnelser på samme måde som udskilte offentlige veje. Dette gælder ikke i Sønderjylland.

Arealerne for vejene er ikke altid angivet i matrikelregisteret. Hvis vejarealet ikke er angivet for et matrikelnummer, der ændres ved en matrikulær forandring, skal vejarealet nyberegnes jf. bekendtgørelsens § 32, stk. 8.

Vej, der ved matriklens ikrafttræden i 1844 var blevet optaget på matrikelkortet (matrikuleringsvejene), er efter reglerne for matrikuleringsarbejdet betegnet som markvej, byvej, landevej eller hovedlandevej. Vejenes arealer er, uanset den faktiske bredde i marken, i almindelighed beregnet med følgende bredder: Markvej 6 alen (3,77 m), byvej 12 alen (7,53 m), landevej 22 alen (13,81 m) og hovedlandevej 30 alen (18,83 m). En stor del af de veje, som blev indtegnet på matrikelkortet ved matrikuleringen, findes stadig på matrikelkortet. Matrikuleringsvejene er kendetegnet ved, at deres bredde blev anført på kortet med de foranstående standardbredder, men matrikelkortets angivelse af vejbredde kan ikke tages som udtryk for færdselsarealets faktiske udstrækning.

Vej, der siden matrikuleringen er optaget på matrikelkortet i forbindelse med udstykning m.v. (udstykningsvejene), er ofte vist på kortet med deres udlægsbredde.

3.2. Adkomstforhold

Ejendomsretten til vejarealer er kun sjældent omtalt i vejlovgivningen, og uklarheder om adkomstspørgsmål giver i praksis anledning til forskellige problemer.

For private fællesveje, der er en del af de matrikelnumre, vejene fører over, tilkommer ejendomsretten til vejarealerne ejerne af disse matrikelnumre.

For private fællesveje registreret med en litrabetegnelse gælder, at der ikke er nogen oplysninger om nuværende adkomstforhold i tingbog.

Private fællesvejsarealer, der udgør et selvstændigt matrikelnummer, er ofte restarealer fra udstyknings- ejendomme. Formelt vil den oprindelige udstykker af ejendommen som regel stå som adkomsthaver af arealet, selvom denne nu er uden tilknytning til området.

Det sker i forbindelse med skifte ved dødsfald og afslutning af konkursboer, at vejarealer overses, antageligt fordi der ikke er særlige økonomiske interesser til vejarealer. Afdøde eller en ophørt juridisk person fremstår dermed stadig som adkomsthaver i tingbogen, selvom bobehandlingen er afsluttet. Tilsvarende adkomstmangel kan opstå ved tvangsopløsning af selskaber.

Når der ikke er en tinglyst adkomst for en privat fællesvej eller hvis en tinglyst adkomsthaver ikke længere eksisterer, giver det problemer, når der skal ske henvendelse til vejejeren i forbindelse med skelændringer, vejretsspørgsmål m.v. Ved skelændringer mod sådanne vejarealer meddeles ikke dispensation fra kravet om, at ejeren skal afgive skelerklæring. Der kan heller ikke meddeles dispensation fra bekendtgørelsens § 9, stk. 2, og der forlanges overensstemmelse mellem den, der afgiver ejererklæring og den, der ved tinglyst

adkomst fremstår som legitimeret til at råde over ejendommen. Adkomstmanglen må forinden søges rettet, hvis det er muligt, eller evt. berigtiges efter ejendomsdom. Dødsboer og konkursboer kan i visse tilfælde genoptages.

Er den tinglyste adkomsthaver en grundejerforening, der ikke fungerer i praksis, kan der opstå tilsvarende problemer.

Hvis kommunerne i forbindelse med udstykninger træffer aftale med udstykkerne om, at kommunen overtager de private fællesvejsarealer, der helt er afgrænset af skel og registreret ved eget matrikelnummer, kan det give administrative fordele. Private fællesveje, der efter en sådan aftale skal tilhøre en kommune, bør derfor ikke matrikulært høre sammen med fx fællesarealer, men bør udstykkes med eget matrikelnummer.

Ved nedklassificering af en udskilt offentlig vej til privat fællesvej vil det være hensigtsmæssigt, at kommunen beholder ejendomsretten til vejarealet. Der henvises herom til vejledningens kapitel 4.

Det bemærkes, at vejarealernes ejerforhold er uden betydning for istandsættelses- og vedligeholdelsespligten til vejene, og ejendomsretten til de private fællesveje medfører ikke i sig selv andre forpligtelser.

3.3. Forandringer på matrikelkortet

3.3.1. Optagelse af vej

Fra gammel tid har der været regler om, at der skal være sørget for adgang til offentlig vej for alle ejendomme. Dette hovedkrav fremgår af udstykningslovens § 18, stk. 1. Reglen gælder ved udstykning, matrikulering og arealoverførsel. Med hensyn til matrikulering bemærkes, at vejadgangskravet også gælder, når en hel umatrikuleret ejendom ønskes optaget i matriklen.

Det skal fremgå af den matrikulære sag, hvordan adgangsforholdene for arealerne er eller vil blive etableret. Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til, at adgangsforholdene er uændret. Dette gælder såvel for arealer, der fraskilles, som for restarealer. Dokumentation for, at der er sørget for de nødvendige tilladelser i relation til lov om offentlige veje og privatvejsloven, skal foreligge efter reglerne i bekendtgørelse om udstykningskontrollen.

Reglen i udstykningslovens § 18, stk. 1, om, at adgangsretten ikke må være tidsbegrænset eller betinget, sigter på, at der ikke må foreligge sådanne retlige begrænsninger af færdselsretten, at arealet kan blive helt eller delvis uden adgang til offentlig vej.

Når adgangen til en ejendom eller et areal skal ske ad en privat fællesvej, skal vejen optages på matrikelkortet. Når vejen er eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en særskilt beliggende del heraf, opnås herved den sikring af vejretten, der følger af vejrettighedslovens § 1.

Kravet om adgangsvejens optagelse på matrikelkortet er lovfæstet i udstykningslovens § 18, stk. 2. Kravet kan i særlige tilfælde fraviges. Efter hidtidig praksis vil dispensation kunne komme på tale i tilfælde, hvor der kun lejlighedsvis er behov for at kunne komme til arealet, og hvor vejen ikke er stedfæstet. I sådanne tilfælde sikres adgangsretten over anden ejendom ved tinglysning. Som eksempler kan nævnes adgangsveje til vandværksboringer, regnvandsbassiner og lignende.

Et færdselsareal, der ikke er til brug for anden samlet fast ejendom, kan normalt ikke forventes optaget på matrikelkortet.

Da optagelsen af en privat fællesvej på matrikelkortet er udtryk for, at der på optagelsestidspunktet eksisterer en vejadgang, er det en naturlig hovedregel i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 1, at ejeren af den ejendom, vejen ønskes optaget på, skal godkende, at vejen optages på kortet. Hvis vejen ønskes optaget i forbindelse med udstykning, matrikulering, arealoverførsel eller sammenlægning, skal ejeren ifølge bekendtgørelsens § 5, stk. 2, i sin erklæring også oplyse, hvilke arealer vejen skal være adgangsvej for. Dette er præciseret for at undgå, at der senere skal opstå problemer som følge af manglende oplysning om, hvilken vejadgang der var forudsat ved optagelsen af vejen på matrikelkortet. Ved "arealer" i § 5, stk. 2, forstås både nye ejendomme, restejendomme og matrikelnumre, der kommer til at udgøre en særskilt beliggende del af en ejendom.

Kravet om ejererklæring gælder ikke, hvis der foreligger anden dokumentation for, at vejen er adgangsvej for anden ejendom og derfor kan optages på matrikelkortet, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2. Anden form for dokumentation kan fx være godtgørelse af, at der ved dom, ekspropriation, tinglyst aftale eller lignende er truffet bestemmelse om vejret for anden ejendom ad vejen. En erklæring fra kommunalbestyrelsen om, at en offentlig vej er nedklassificeret og opretholdes som privat fællesvej i henhold til beslutning efter vejlovens kapitel 11, vil også udgøre anden form for dokumentation. Det skal fremgå entydigt af erklæringen, hvilken vejstrækning nedklassificeringen omhandler samt hvilke ejendomme, der har vejret ad den private fællesvej. En tinglyst deklaration om vejret i henhold til vejlovens § 124, stk. 5 kan også udgøre anden form for dokumentation.

Vejudlæg efter privatvejsloven, vejudlæg fastlagt i en lokalplan/byplanvedtægt eller i en retnings-/regulerings-/udredningsplan efter byggeloven, udgør ikke dokumentation for vejadgang til en anden ejendom. Vejudlægget er en arealreservation til vejformål, og vejudlægget har den retsvirkning, at der ikke lovligt kan påbegyndes en brug af arealet i strid med dette formål – denne rådighedsindskrænkende retsvirkning indtræder dog ikke for vejudlæg foretaget efter landreglerne i privatvejsloven afsnit II. Hvis vejejeren har tildelt vejret til den udlagte vej, eller hvis kommunen i medfør af privatvejslovens § 26, stk. 2, har tildelt vejret til en udlagte vej, så vil dokumentation heraf begrunde optagelse af vejen på matrikelkortet.

3.3.1.2. Udvidelse af vej

Ved udvidelse, herunder forlængelse, af privat fællesvej anvendes reglen i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, på udvidelsesarealet, jf. § 5, stk. 3.

3.3.2. *Vejadgang ad en vej, der er optaget på matrikelkortet*

Reglerne i bekendtgørelsens § 6 vedrører de tilfælde, hvor et areal (dvs. en ejendom eller en særskilt beliggende del af en ejendom) i forbindelse med udstykning m.v. skal have adgang ad en privat fællesvej, som allerede er optaget på matrikelkortet. Ejeren af den ejendom, vejen fører over, kan anerkende, at vejretten består, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.

Dokumentation for vejretten kan ifølge § 6, stk. 1, nr. 3, i stedet bestå i anden dokumentation, herunder at der vedlægges udskrift af dom, ekspropriation, tinglyst aftale, beslutning om tildeling af vejret efter privatslovens § 26, stk. 2, eller lignende, hvorved der er truffet bestemmelse om, at der er vejret ad vejen. Eksistensen af et vejudlæg – fx i en lokalplan – udgør ikke dokumentation for vejret.

Erklæring efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 2, bør kun anvendes i de tilfælde, hvor landinspektøren ikke er i tvivl om, at arealet under hensyn til færdsels omfang og art har vejret. Ved anvendelse af reglen tages der ikke stilling til vejrettens eksistens, men det sandsynliggøres, at vejretten eksisterer. Den endelige afgørelse af spørgsmålet henhører under domstolene.

Når der i § 6, stk. 1, nr. 1 og 2, og andre steder i bekendtgørelsens kapitel 3 står "ejeren af den ejendom, vejen fører over", skal det forstås sådan, at reglen også gælder for øvrige ejendomme, som vejen måtte føre over. Hvis adgangen til offentlig vej skal etableres ad privat fællesveje med forskellige vejejere, skal der foreligge erklæring efter § 6, stk. 1, for hver vejejer.

En del private fællesveje krydser jernbaneareal ved en overkørsel, niveauoverkørsel, niveauovergang eller bro med færdselsret for nærmere angivne ejendomme eller personer. Af færdselssikkerhedsmæssige grunde kan infrastrukturforvalteren ønske at fjerne sådanne overkørsler, overgange og visse broanlæg på de jernbanestrækninger, hvor forholdene taler for det. Hvis adgangen til et areal i forbindelse med udstykning, matrikulering eller arealoverførsel skal ske ad privat fællesvej over jernbaneareal, der tilhører DSB eller Banedanmark, skal der foreligge erklæring fra den pågældende infrastrukturforvalter om anerkendelse af vejretten eller anden dokumentation for vejretten. For disse jernbanearealer kan dokumentation for vejretten ikke bestå i en landinspektørerklæring efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 2, jf. § 6, stk. 2.

Der findes ingen regler i bekendtgørelsen om dokumentation for, at en eksisterende vejret også gælder for et tilgrænsende areal, der tillægges en ejendom ved arealoverførsel eller sammenlægning. Det skyldes, at vejretten normalt er upåvirket af ejendommens størrelse. Der er imidlertid modifikationer. Dels kan den eksisterende vejret være til hinder for, at vejretten benyttes for det overførte areal, dels kan der være tale om, at der i forbindelse med arealoverførslen vil fremkomme så væsentlige ændringer i færdsels art eller omfang, at landinspektøren af hensyn til den vejberettigede bør indhente godkendelse fra ejeren af den ejendom, vejen fører over. Drejer det sig om vejret over jernbanearealer, bør der af hensyn til den vejberettigede altid indhentes erklæring fra den pågældende infrastrukturforvalter om anerkendelse af vejretten, jf. foran.

3.3.3. Slettelse af vej

Reglerne i bekendtgørelsens § 7 skal sikre, at en vej ikke slettes på matrikelkortet, medmindre der er sikkerhed for, at slettelsen ikke uberettiget fjerner en vejadgang til arealet. Som hovedregel kan derfor ingen privat fællesvej, der på matrikelkortet er eneste adgang til en ejendom eller til en særskilt beliggende del af ejendommen, slettes på kortet, medmindre der samtidig søges optaget en anden adgangsvej, jf. også privatvejslovens § 72, stk. 2.

Hvis der findes vejberettigede, og de ikke vil tiltræde, at vejen nedlægges, kan vejen ikke slettes på matrikelkortet, før spørgsmålet om nedlæggelsen af vejen er afgjort, jf. § 7, stk. 2.

Hvis en vej har været nedlagt i marken i hævdstid, vil vejen kunne slettes på matrikelkortet på grundlag af erklæring fra landinspektøren herom, samt om at der ikke er tinglyst noget dokument om vejret ad vejen, og om at vejen ikke er eneste vejadgang til en ejendom eller en del af en ejendom, jf. § 7, stk. 3.

Fysisk nedlæggelse af en privat fællesvej kræver kommunalbestyrelsens tilladelse. Hvis vejen er nedlagt efter reglerne i privatvejslovens kapitel 11, gælder § 7, stk. 1-3, ikke. Når en vej er nedlagt i medfør af privatvejslovens kapitel 11, er det ifølge privatvejslovens § 78, vejmyndigheden, der skal sørge for, at vejen slettes på matrikelkortet. Vejen kan dog uafhængigt af vejmyndighedens handlepligt slettes på matrikelkortet, når der i den matrikulære sag foreligger udskrift af vejmyndighedens beslutning om vejens nedlæggelse.

Vejen kan også slettes på matrikelkortet jf. § 7, stk. 4, hvis en ekspropriationsbeslutning/-kendelse, dom, afløst deklaration eller lignende dokumenterer, at vejretten ikke længere eksisterer.

I forbindelse med matrikulære ændringer bør landinspektøren søge private fællesveje slettet på matrikelkortet, hvis de ikke længere anvendes som færdselsareal, eller hvis de kommer til at ende blindt i et matrikelnummer. Et tinglyst dokument om vejret, der efter de matrikulære regler er til hinder for at slette vejen på matrikelkortet, kan slettes umiddelbart af Tinglysningsretten i medfør af tinglysningslovens § 20, stk. 1, når det er åbenbart, at retten er ophørt.

3.3.4. Indsnævring eller omlægning af vej

Når en privat vej ønskes indsnævret eller omlagt på matrikelkortet, kan det ske efter reglerne i bekendtgørelsens § 8. Der skal således efter reglerne i § 8, stk. 1, foreligge godkendelse fra ejeren af den ejendom, vejen fører over, og fra de vejberettigede samt en landinspektørerklæring om de i § 8, stk. 1, nr. 3, angivne forhold.

Hvis vejen i hævdstid har henligget på stedet med den nuværende beliggenhed og bredde, kan vejen indsnævres og/eller omlægges på matrikelkortet, når landinspektøren afgiver erklæring herom, samt om at der ikke er tinglyst noget dokument, der er til hinder for ændringen, og om at ændringen ikke kan antages at krænke nogen vejberettigets interesse, jf. § 8, stk. 2. Landinspektørens erklæring kan dog ikke danne grundlag for udvidelse af vejens bredde.

Det kan også på anden måde dokumenteres, at en privat fællesvej er indsnævret eller omlagt, jf. § 8, stk. 3, fx ved udskrift af dom eller lignende. Reglen svarer til bekendtgørelsens § 7, stk. 4, der er omtalt i afsnit 3.3.3.

Geodatastyrelsen kan i særlige tilfælde efter bekendtgørelsens § 8, stk. 4, fravige kravet om de vejberettigedes godkendelse i § 8, stk. 1, nr. 2. Hvis en vejberettiget ikke vil tiltræde en indsnævring eller omlægning af en privat fællesvej, må landinspektøren oplyse, hvad der er grunden til, at erklæring ikke har kunnet opnås.

Dispensation efter bekendtgørelsens § 8, stk. 4, kan meddeles, hvis Geodatastyrelsen skønner, at det er åbenbart ubetænkeligt at lægge til grund, at det er uden ulempe for de vejberettigede, at vejens visning på matrikelkortet bringes i overensstemmelse med den faktiske vejadgang. Er vejen den eneste eller væsentligste adgang til en ejendom eller en særskilt beliggende del af en ejendom, og er vejen i marken faktisk anlagt med en anden beliggenhed end vist på matrikelkortet, er det normalt en fordel for de vejberettigede at få rettet matrikelkortets visning af vejens forløb. Årsagen er, at sikringen af adgangsretten efter vejretighedslovens § 1 er betinget af, at vejens forløb på matrikelkortet *"i det væsentlige stemmer med forholdene i marken"*.

Dispensation kan efter konkret vurdering også meddeles i tilfælde, hvor sagen berører et stort antal vejberettigede, og nogle af de vejberettigede ikke har godkendt en indsnævring eller omlægning. Det er en betingelse, at indsnævringen eller omlægningen ikke skønnes at få særlig betydning for de pågældende vejberettigede. Derudover skal landinspektøren oplyse grunden til, at en vejberettiget ikke har tiltrådt omlægningen eller indsnævringen.

Hvis vejen ved omlægning kommer til at føre over en samlet fast ejendom, som den ikke før førte over, skal vejens optagelse på matrikelkortet dog ske efter regler i § 5, stk. 1. Hvis vejen har haft den angivne beliggenhed i hævdetid, skal der dog kun foreligge godkendelse fra den pågældende ejer til, at vejen angives på vedkommendes ejendom på matrikelkortet.

I forbindelse med en omlægning kan § 8, stk. 1 og 2, heller ikke anvendes til at udvide vejbredden på matrikelkortet for den nye vejlinjeføring til en større bredde end den vejbredde, som vejen oprindeligt havde på matrikelkortet. Udvidelsesarealet kan i så fald optages på matrikelkortet under iagttagelse af reglerne i § 5, stk. 1.

3.4. Ejereklæringer

Når ejeren af en ejendom har afgivet erklæring om privat fællesvej, skal der foreligge rådighedsattest vedrørende ejendommen, jf. § 40 i bekendtgørelse om matrikulære arbejder. I øvrigt bør henstillingerne i kapitel 1 om ejereklæringer følges. Ejereklæringer skal afgives af den aktuelle ejer ifølge tingbogen.